

عکس: سانا صفائی / شهر آرا

گفت‌وگو با بانوسکینه سادات‌پاده، وکیل پایه یک دادگستری و فعال حقوق بشر

چشم‌انداز روشن و حمایت‌های ویژه از زنان

مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بانوان از بحث‌های مهم کشور است که این روزها با دسترسی آسان به فضای مجازی، می‌توان نظرات مختلف، تحلیل‌ها و نقدها را رصد کرد. اما در شرایطی که هر کارشناس یا غیرکارشناسی می‌تواند صفحه‌ای شخصی برای خود داشته باشد و از زاویه دیدی متفاوت، صحیح یا ناصحیح به مسئله زنان بپردازد، شاید جای خالی شبکه‌ای منسجم برای آگاهی بخشی به دختران جوان بیشتر دیده می‌شود. هم‌اکنون بین دیدگاه‌های مختلف این بحث جای مناقشه دارد که کدام مسئله زنان در اولویت است. سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان، مدیران اجرایی و پژوهشگران چه چیزهایی را باید خط اصلی کارهای خود قرار دهند؟ آیا برنامه‌های کاربردی در این حوزه به نتیجه رسیده‌اند؟ توانمندی زنان تا چه اندازه دیده شده است؟ آیا در سطح بین‌المللی توانسته‌ایم پیشرفت‌های جامعه زنان را در ۴ دهه اخیر نشان دهیم؟ به همین بهانه و پاسخ به پرسش‌های متعدد، گفت‌وگویی داشتیم با بانوسکینه سادات‌پاده، فعال سیاسی و فعال حقوق بشر زنان، که سال‌ها در حوزه‌های مختلف بانوان کار کرده است.

حمیده وحیدی

است این مسئله ماست. آیا ما توانستیم الگویی به دنیا معرفی کنیم؟ آیا این مسئله را فقط در مقاله‌ها و در نوشته‌ها و آمارها فریاد زدیم یا زن ایرانی احساس می‌کند به حقوقش رسیده است؟ اگر در محاکم وارد می‌شوید، وقتی با زن ایرانی صحبت می‌کنید، به این نتیجه می‌رسید که قانون اساسی به درستی درباره‌اش اجرا شده، پس به حقوقش رسیده است؟ من بسیاری از مشکلات را در سیاست‌گذاران می‌بینم.

+ یعنی فکر می‌کنید بین سیاست‌گذاران و زنان فاصله ایجاد شده است؟

این روزها در اتفاقی شیشه‌ای زندگی می‌کنیم و همه دنیا یکدیگر را می‌بینند. بنده مردم و زنان را بسیار آگاه می‌دانم. مسئول دیگر همه چیزدان نیست. زنان می‌خواهند حقوقشان را مطالبه کنند. نمی‌شود به آن‌ها چیزی را دیکته کرد و توقع داشت آن را بخوانند و به راحتی قبول کنند.

+ قانون اساسی تنظیم شده در ابتدای انقلاب درباره زن دقیقا چه می‌گوید؟ می‌دانید که این روزها رسانه‌های زیادی تلاش می‌کنند با سیاه‌نمایی، حقوقی را که برای زنان در نظر گرفته شده است نادیده بگیرند. در قانون اساسی ما در کنار مقام پراچ و قرب مادری، به سایر نقش‌ها نیز تأکید شده است. مقنن قانون اساسی می‌داند که زن در نقش‌های مختلف می‌تواند مداخله مستقیم داشته باشد. بنابراین ریل‌گذاری سیاسی باید به سمتی باشد که هم بتواند در جامعه به نقش مادری و ذاتی و همسری‌اش بپردازد و هم خودش را در اجتماع ببیند. در نظر داشته باشید شاخص‌ها در این ۴۰ سال نشان می‌دهد در همه زمینه‌ها رشد کرده‌ایم.

+ پس مشکل را در چه می‌دانید؟ آن هم با توجه به اینکه دست‌کم در دانشگاه‌ها زنان رشد چشمگیری را در سطوح عالی رقم زده‌اند.

جایگاه زنان در همه حرف‌ها رشد کرده است اما اینکه این تعریف هم‌راستا با انقلاب اسلامی

+ فکر می‌کنم به اندازه کافی این روزها مشکلات بانوان را در مسائل مختلف شنیده باشیم و نیازی نباشد درباره‌اش جزء به جزء صحبت کنیم. به عنوان یک فعال سیاسی که در سطح بین‌المللی نیز می‌کوشید از حقوق مردم و زنان ایرانی دفاع کنید، ریشه اصلی اختلافات داخلی ما را در درک مشکلات جامعه زنان چه می‌دانید؟

نمی‌توانیم عقبه تفکری را که اولین بار زن را در اجتماع دید قیچی کنیم. اینکه نوع نگاه امام خمینی (ره) به عنوان معمار انقلاب به زن چه بوده است مهم است. همگی می‌دانیم نهضت ایشان یک نهضت اساسا اسلامی و فرهنگی بود و ایشان صراحتا به حضور اجتماعی زن تأکید کرد. تبلور نگاه حضرت امام (ره) را در قانون اساسی می‌بینیم. قانون‌های اساسی نوعا برآمده از انقلاب‌ها هستند. در قانون اساسی‌ای که به دستور ایشان از سوی شهید بهشتی تنظیم شد، حضور زن دیده شد نه به عنوان ابزار، بلکه به عنوان کسی که باید در مقدرات کشور نیز سهیم می‌بود.